

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-180>

**ORGANIZATION OF MANAGEMENT ACTIVITIES
OF A HEALTH CARE INSTITUTION BASED ON MODERN
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES**

**ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ОСНОВІ СУЧАСНИХ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Ostryanina S. V.

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Management
Higher Educational Institution
of Ukoopspilka "Poltava University
of Economics and Trade"
Poltava, Ukraine*

Остряніна С. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
Вищий навчальний заклад
Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»*

Smirnova I. V.

*Students of the second (master's) level
of higher education,
specialty 073 "Management"
Higher Educational Institution
of Ukoopspilka "Poltava University
of Economics and Trade"
Poltava, Ukraine*

Смірнова І. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент»
Вищий навчальний заклад
Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»
м. Полтава, Україна*

Mikitchenko V. V.

*Student of the second (master's) level
of higher education,
specialty 073 "Management"
Higher Educational Institution
of Ukoopspilka "Poltava University
of Economics and Trade"
Poltava, Ukraine*

Микитченко В. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент»
Вищий навчальний заклад
Укоопспілки
«Полтавський університет економіки
і торгівлі»
м. Полтава, Україна*

Постійне зростання обсягів інформації та необхідності її швидкої обробки, зростанню частки медичних досліджень і використанню математичного (комп'ютерного) моделювання стало зрозумілим, що подальший розвиток медицини вимагає вдосконалення ІТ, а подальший розвиток ринку породило маркетинг взаємодії, в основі

якого лежать процеси комунікації. Конвергенція інформаційних технологій і комунікаційних процесів призвела до виникнення нового поняття «інформаційно-комунікаційні технології». Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ, від англ. Information and communications technology, ICT) – часто використовується як синонім до інформаційних технологій, хоча ІКТ – це загальніший термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій (телефонних ліній та бездротових з'єднань), комп'ютерів, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію. Іншими словами, ІКТ складається з ІТ, а також телекомунікацій, медіа-трансляцій, усіх видів аудіо і відеообробки, передачі, мережевих функцій управління та моніторингу.

Отже, головне завдання інформаційно-комунікаційних технологій в охороні здоров'я полягає в забезпеченні безпеки пацієнта. Виходячи з цього, інформатизація охорони здоров'я в країнах Європейської співдружності йде по шляху створення систем підтримки лікарських рішень, створення нового інформаційного середовища його діяльності, що дозволяє звертатися до професійних інформаційних ресурсів (інформаційно-довідкових систем і тематичних форумів), здійснювати навігацію між професійними асоціаціями та визнаними експертами. Це створює середовище безперервної освіти лікарів за допомогою регулярного моніторингу останніх досягнень в області медицини і фармацевтики. Системи комп'ютерної підтримки лікарських призначень дозволяють майже на 80% скоротити кількість лікарських помилок при призначенні ліків і на 55% знизити несприятливі побічні реакції. В окремих країнах лікар не може отримати ліцензії на професійну діяльність без відповідних знань в області інформаційних технологій (наприклад – в Нідерландах) [7].

Сфера інформатизації охорони здоров'я дуже складна і в кожній країні розвивається по-своєму. Основою розвиненої інфраструктури інформатизації охорони здоров'я є створення Національної медичної комп'ютерної мережі прямого доступу «УкрМедНет». Мета цієї мережі – створити систему обміну медичною та екологічною інформацією в Україні та за її межами на основі використання телекомунікаційних технологій і прискорення інтеграції держави у світовий інформаційний простір. У 2018 р. в Україні почала працювати центральна база даних електронної системи охорони здоров'я (ЦБД ЕСОЗ) у рамках якої було створено ряд ключових реєстрів (пацієнтів,

медичних спеціалістів, надавачів медичних послуг та ін.), які є критичними для функціонування єдиного інформаційного простору E-health, та сервісів, необхідних для адміністрування програми державних гарантій медичного обслуговування населення (реєстр декларацій про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, реєстр договорів про медичне обслуговування населення, звітність тощо). Система «E-Health» дає змогу ефективно розв'язувати завдання в галузі охорони здоров'я за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій незалежно від місця перебування лікаря та пацієнта.

У 2019 р. на базі ЦБД ЕСОЗ був запущений сервіс електронного рецепту для цілей Урядової програми «Доступні ліки» [8, с. 19].

В ході дослідження було встановлено, що упродовж останніх 15 років на підтримку розвитку медичної інформатики Євросоюз виділив 500 млн євро. Зараз медична ІТ-індустрія виходить на третє місце за фінансуванням у системі охорони здоров'я зі загальним обігом в 11 млрд євро. У країнах Західної та Північної Європи електронна історія хвороби вже на 50–90% замінила паперовий варіант документації, а в США – на 70%. Економія часу медичного персоналу на ведення документації в електронному вигляді становить 63,4% (Wang et al., 2008). Наприклад, Німеччина, яка в середньому витрачає щорічно 2,660 тис. євро на лікування пацієнта, суто на електронні послуги відводить лише 17,3 євро, а Іспанія при щорічних витратах на медичні послуги з розрахунку в середньому 1,55 тис. на особу витрачає тільки 15 євро на електронні послуги: запис на прийом до лікарів, історія хвороби та можливість більш персоналізованого підходу до пацієнта. Крім цього, в рамках програм «e» створюються інформаційні портали, де можна отримати відомості з окремих видів захворювань, і, разом з цим, знайти спеціаліста з потрібного профілю або спеціалізовану лікарню [1; 4–6].

Як показує досвід західноєвропейських країн, ефект від використання ІТ в медицині є достатньо відчутним. Програма Wireless Home Care з надання медичних послуг на дому, що діє у Великій Британії дозволила скоротити щотижневі витрати на медичні послуги на 85%. Дослідження фінансового ефекту ІКТ в Німеччині показало, що використання ІТ для надання послуг пацієнту в режимі віддаленого доступу скорочує щорічні витрати на охорону здоров'я на 1,5 млрд. євро. Дуже цікавим є приклад іспанської державної лікарні «Торревьеха», де використання інформаційних технологій для створення електронної карти пацієнта, підтримки клінічних процесів,

а також навчання персоналу дозволило помітно покращити якість медичних послуг. Вже за рік після запуску системи в цій державній лікарні було проведено 15 тис. успішних операцій, що в 4 рази більше, ніж у багатьох медичних центрах Іспанії. Скоротилися також витрати на лікування, в основному завдяки відмові від повторних аналізів та швидкому доступу до результатів лабораторних досліджень. Майже для всіх лікарняних процесів час очікування було скорочено в середньому в 4 рази, при цьому кошти, що вивільнилося, були скеровані на навчання персоналу та підвищення премій найбільш кваліфікованим співробітникам. Середня заробітна платня лікаря у лікарні «Горревьеха» на 40% перевищує середній заробіток лікаря в Іспанії [3].

На базі технологій штучного інтелекту починають розроблятися нові інструменти управління командами. Так, Mayo Clinic, одна з провідних світових організацій у сфері охорони здоров'я, оптимізувала командну роботу, обмін інформацією та догляд за пацієнтами за допомогою технологій [2].

Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій є доцільним на будь-якому етапі: від базових досліджень до організації надання медичних послуг населенню. Ця галузь розвивається динамічно, і вона повинна забезпечити ефективну, безпечну і надійну медичну допомогу.

Література:

1. Healthcare Information Management Systems: Cases, Strategies, and Solutions. Ball Marion [et al.]. Springer, 2004. 586 p.

2. Kelly Cheng, Mayo Clinic: A case study in work environment redesign, Deloitte University Press, June 19, 2013.

3. Knaup P., Schope L. IT as an enabler of sustainable use of data from innovative technical components for assisted living. In: *Studies in Health Technology and Informatics*. IOS Press, 2012. P. 1132–1134.

4. Готра О. З., Лотоцька Л. Б., Ткачук О. З. Європейський стандарт комп'ютерної грамотності. Ч. 2. *Сучасні технології обробки, аналізу та представлення інформації. Використання програм підготовки презентацій для представлення даних* / за ред. О. З. Готри. Львів : ЛНМУ ім. Данила Галицького, 2007. 94 с.

5. Готра О. З., Лотоцька Л. Б., Собчук І. С. Європейський стандарт комп'ютерної грамотності. Ч. 3. *Інформація і комунікація. Пошук та передача інформації. Використання технології баз даних для обробки*

та аналізу інформації / за ред. О. З. Готри. Львів : ЛНМУ ім. Данила Галицького, 2007. 94 с.

6. Знаменська М. А., Слабкий Г. О., Знаменська Т. К. Комунікації в охороні здоров'я : монографія. Київ, 2019. 194 с.

7. Програма «Інформатизація галузі охорони здоров'я м. Вінниці на 2016–2020 роки». URL: <http://www.vmr.gov.ua/Branches/ContentLibrary/e7bea71a-b1df-4249-9685-b0c4c42f8e7a/32>

8. Радзішевська Є. Б., Висоцька О. В. Інформаційні технології в медицині. E-health / за ред. В. Г. Кнігавка. Харків : ХНМУ, 2019. 72 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-181>

IMPLEMENTATION OF E-LEARNING TECHNOLOGIES IN ADULT EDUCATION

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ Е-НАВЧАННЯ В ОСВІТУ ДОРОСЛИХ

Palahusynets R. V.

*Doctor of Sciences in Public
Administration,
Candidate of Economic Sciences,
Deputy Head of Division
Inter-Parliamentary Relations
Directorate Verkhovna Rada
(Parliament) of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Палагусинець Р. В.

*доктор наук з державного управління,
кандидат економічних наук,
заступник керівника відділу
Управління забезпечення
міжпарламентських зв'язків
Апарату Верховної Ради України
м. Київ, Україна*

Koshova S. P.

*Candidate of Science in Public
Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department
of Healthcare Management
and Public Administration
Shupryk National Healthcare University
of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Кошова С. П.

*кандидат наук з державного
управління, доцент,
доцент кафедри управління охороною
здоров'я та публічного
адміністрування
Національний університет охорони
здоров'я України імені П. Л. Шуприка
м. Київ, Україна*

Впровадження технологій е-навчання вимагає значних інвестицій у викладачів, час, фінанси та простір, які слід виділити для викладацького та адміністративного персоналу. Як і з іншими типами